

COALITIE MOBILITY AS A SERVICE

Startnotitie

Juli 2017

INLEIDING

Mobiliteit is voor mensen, ook met een beperking, steeds belangrijker om volwaardig te participeren in onze samenleving. De mogelijkheid zo volwaardig en gelijkwaardig mogelijk te participeren is een essentieel onderdeel van een zinvol leven. De manier waarop de mogelijkheden voor mobiliteit zijn georganiseerd, is momenteel zeker niet maximaal stimulerend voor zelfregie, versnipperd gefinancierd, lacunair in de kwaliteit van dienstverlening en ondoelmatig. Dat betekent dat de maatschappelijke kosten van 'doelgroepenvervoer' onnodig hoog zijn. Bovendien ontberen burgers (ook op dit terrein) de mogelijkheden voor een adequaat persoonlijk datamanagement.

Samen met Society Impact organiseerden Eric Loe en Henk Duinkerken (doorbraak dienstverlening), Lars Nieuwenhoff (GoOV) en Dik Hermans (VitaValley) een denk- en doe diner over deze zelfredzaamheidsproblematiek op het aspect mobiliteit. Op 3 juli 2017 trof een groot aantal bestuurders, topambtenaren, vertegenwoordigers van gebruikers en de vervoerderwereld elkaar op dit onderwerp. Daarbij bleek een hoge mate van (h)erkenning van het vraagstuk en een even groot draagvlak om in actie te komen en oplossingen te genereren. Door deze bijeenkomst geïnspireerd, vormde zich een kernteam dat het op zich wil nemen een coalitie van partijen te vormen die samen de randvoorwaarden voor een doorbraak willen ontwikkelen en (doen) implementeren: de coalitie 'Mobility as a Service'. In deze startnotitie geeft het kernteam aan hoe het tot een adequate aanpak wil komen.

VISIE

De coalitie MaaS neemt als maatschappelijk vertrekpunt datgene wat mensen zelf willen en kunnen en omarmt daarmee het concept van positieve gezondheid. Van daaruit willen we op zoek gaan naar een moderne en stimulerende dienstverlening geredeneerd vanuit de behoefte aan mobiliteit en zelfregie. Ieder mens zou in staat moeten zijn zich op een adequate manier te verplaatsen, ongeacht persoonlijke kenmerken of ondersteuningsbehoefte om gelijkwaardig te participeren in de samenleving, conform het VN-verdrag voor mensen met een beperking. Daarbij gebruikmakend van een adequate infrastructuur voor persoonlijk datamanagement.

MISSIE

We stellen mensen in staat zoveel als mogelijk vanuit hun behoefte en mogelijkheden gebruik te maken van een geïntegreerd dienstenaanbod voor persoonlijke mobiliteit. Dit aanbod is gericht op zelfregie, keuzevrijheid, toegankelijkheid, betaalbaarheid en is voorzien van proportionele vormen van ondersteuning en begeleiding. Zij moeten, ongeacht persoonskenmerken en locatie, hiervan zodanig gebruik kunnen maken dat sprake is van passend, gelijkwaardig en veilig vervoer. Met het realiseren van deze missie effectueren we tegelijkertijd een besparing op de collectieve lasten en dragen we bij aan financiële beheersingsmogelijkheden vanuit de overheid. We leveren een bijdrage aan de ontkokering van financieringsstromen en aan het realiseren van een adequate omgeving voor persoonlijk datamanagement.

SPECIFICATIES

Dienstverlening zal tenminste bestaan uit:

- een inzichtelijk en toegankelijk keuzemenu voor aanvang van de reis
- mogelijkheden voor ondersteuning en informatie tijdens de reis
- efficiënte afhandeling van de transactie en betaling, inclusief rapportage en verantwoording na beëindiging van de reis
- beschikking over eigen gegevens

Daarbij is het uitgangspunt dat mensen de regie kunnen voeren over hun eigen leven en dus over hun eigen data, in lijn met de algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

De coalitie MaaS werkt:

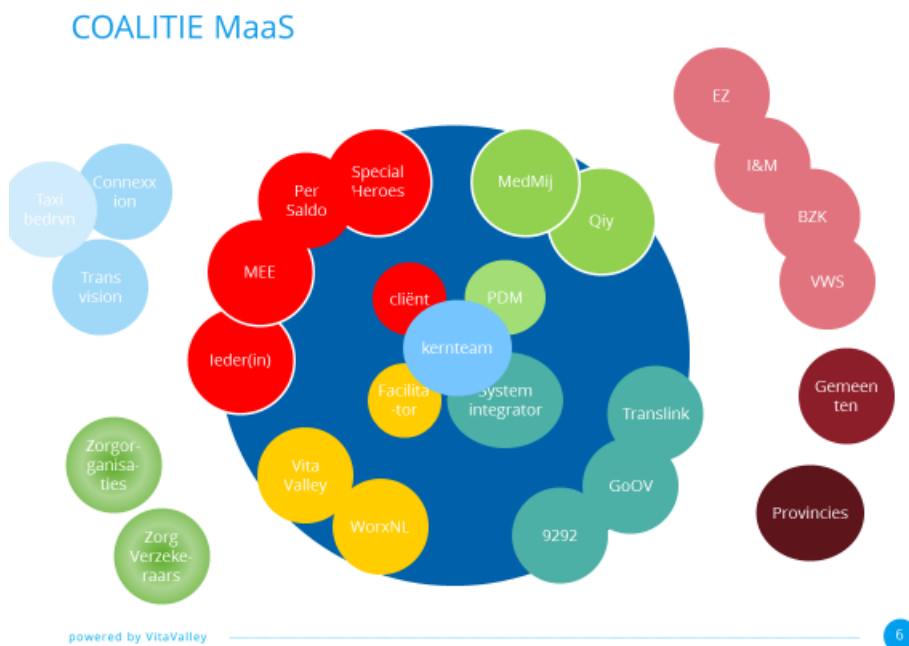
- met actieve inbreng van gebruikers
- pre-concurrentieel en met een level playing field
- aan een referentiekader waaraan oplossingen moeten voldoen (o.a. gebruiksgemak, open standaarden, interoperabiliteit, betaalbaarheid, in lijn met de AVG)
- met toegang voor partijen die willen bijdragen aan de missie en voldoen aan de randvoorwaarden
- vanuit een open lerende grondhouding, waarbij kennis wordt gedeeld en beschikbaar wordt gemaakt voor derden.

WERKWIJZE

Voor de coalitie voorzien we een structuur waarin:

- er een kernteam is dat een sturende en bewakende rol zal hebben in het vormen van de coalitie, het bewaken van het generieke gedachtegoed en het op te stellen referentiekader van het programma, alsmede een stimulerende rol speelt bij de implementatie van toepassingen in de praktijk. Het kernteam bestaat uit:
 - vertegenwoordigers van gebruikers (MEE-NL, Ieder(in) en Special Heroes)
 - system integrators (Translink, GoOV en 9292)
 - deskundigen m.b.t. Persoonlijk Data management (Qiy, MedMij)
 - onafhankelijke facilitators (VitaValley, ondersteund door o.a. doorbraak dienstverlening)
- partijen aansluiten als programmapartner, waaronder:
 - financiers: marktpartijen uit vervoerswereld, rijksoverheid (VWS, BZK, EZ, I&M), provincies, gemeenten, zorgverzekeraars/zorgkantoren
 - zorgorganisaties
- iedere andere geïnteresseerde deelnemer is welkom, indien deze wil en kan voldoen aan algemene randvoorwaarden (aansluitend bij visie, missie, kennisdeling, pre-concurrentieel, etc.)

De te vormen coalitie MaaS laat zich in onderstaande figuur visualiseren.

UITDAGINGEN

Het kernteam voorziet de volgende uitdagingen waar de coalitie een oplossing voor zal moeten genereren. Deze uitdagingen vormen tevens de basis voor op te richten werkgroepen die ieder met hun eigen deelprogramma zullen bijdragen aan de resultaten van de coalitie en het vervullen van de missie met als motto 'het geheel is meer dan de som der delen'.

1. Het vanuit de positie en ervaringen van de gebruiker definiëren van te realiseren oplossingen en toepassingen. Basis daarvoor zal worden gevormd door zogenaamde customer journeys, die in nauwe samenspraak met gebruikers worden opgesteld.
2. Het opstellen van een maatschappelijke kosten/baten analyse en het opstellen van maatschappelijke businesscases zodanig dat nieuwe oplossingen financieerbaar en toepasbaar zijn. Hierbij worden tevens de belangen van deelnemende partijen in beeld gebracht.
3. Het implementeren van (deel-)oplossingen en het inpassen, c.q. slim combineren van reeds lopende experimenten in het MaaS-programma. Daarbij gebruik makend van het Qiy-afsprakenstelsel en de MedMij-criteria.
4. Het borgen van de resultaten van het programma, inclusief de beantwoording van de governancevraag zodat na afronding de MaaS-faciliteiten beschikbaar blijven en worden doorontwikkeld.

WERKWIJZE

De coalitie zal zich inzetten voor een open onderlinge on- en offline kennisuitwisseling (Base-Camp; Dappre Tribe) en transparante externe publicatie van resultaten (website VitaValley). Daarbij wordt rekening gehouden met bedrijfsbelangen van deelnemende organisaties, als ook met mededingingsvraagstukken.

Voor het realiseren van een adequate oplossing van mobiliteitsvraagstukken waarbij tegelijkertijd maximaal wordt gekapitaliseerd op zelfredzaamheid en -regie, willen we veel aandacht besteden aan persoonlijk data management. In het programma willen we bij experimenten gebruikmaken van het Qiy-afsprakenstelsel en aansluiten bij de MedMij-criteria voor een adequate persoonlijke gezondheidsomgeving.

ANBI-Stichting VitaValley heeft als aanjager van het programma veel ervaring met het vormgeven van coalities van samenwerkende partijen. Er is daartoe een methode ontwikkeld die reeds meermalen succesvol is ingezet. Leerervaringen uit andere, vergelijkbare programma's en coalities van het VitaValley-netwerk kunnen bijdragen aan het welslagen van de beoogde coalitie MaaS. VitaValley is tevens aanjager van het Landelijk Netwerk Zorginnovatie, dat zal worden aangesproken op het mede mogelijk maken en ondersteunen van regionale MaaS-implementaties.

PLAN VAN AANPAK

Het kernteam zal een plan van aanpak opstellen dat investerende partijen voldoende comfort biedt om in te stappen. Het plan zal bevatten:

- Probleemstelling, visie en missie voor het programma
- Customer journeys die de basis vormen voor de te definiëren deliverables
- Een quick scan van relevante lopende experimenten en initiatieven
- De uitdagingen als basis voor de te formeren werkgroepen
- Een eerste duiding van de activiteiten en te bereiken resultaten van de werkgroepen
- De methode van en procedure voor coalitievorming
- Een governancestructuur voor het programma
- Een duiding van een adequate communicatievorm en learning community
- Criteria voor deelname en verwachte bijdrage (in kind en in cash)
- Een programmaplanning
- Een begroting en financieringsvoorstel

Het plan van aanpak zal in oktober 2017 worden opgeleverd en worden gepresenteerd tijdens een wervende vervolgbijeenkomst voor de deelnemers en genodigden van het denk en doe diner van 3 juli jl.

FINANCIERING

Voor het opstellen van een adequaat plan van aanpak is financiering nodig. Wij stellen voor de benodigde middelen bijeen te brengen met eigen bijdragen (zowel in kind als in cash) van de deelnemers in het kernteam (maximaal 5000 euro per deelnemende partij). Daarnaast doen wij een beroep op de 4 bij deze problematiek betrokken ministeries¹, die wij verzoeken samen daartoe 20.000 euro beschikbaar te stellen:

1. VWS als opdrachtgever doelgroepenvervoer

¹ Zie ook het rapport 'Maak waar' van de studiegroep Informatiesamenleving en Overheid.
<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2017/04/18/rapport-van-de-studiegroep-informatiesamenleving-en-overheid-maak-waar/Rapport+van+de+studie-groep+informatiesamenleving+en+overheid+%27Maak+Waar%27.pdf>

2. I&M als kadersteller Openbaar Vervoer
3. EZ als innovatiestimulator voor overheid en bedrijfsleven
4. BZK als regisseur informatiesamenleving.